AHVENANMAAN MAAKUNNAN
MAAKUNNANVOUDINVIRASTO

LAUSUNTO

18.9.2018 Diaarinumero 226/6900/2018

Eduskunnan
lakivaliokunta

Sähköpostiviesti LaV@eduskunta.fi

ASIA: HE 71/2018 vp

Eduskunnan lakivaliokunta antoi 4.9.2018 Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastolle mahdollisuuden antaa asiantuntijalausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulosottokaaren muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 71/2018 vp). Maakunnanvoudinvirasto antaa alla olevan lausunnon.

Maakunnanvuodinvirastolle olennaisinta on se, että ulosottotoimen uudistuksessa turvataan ulosoton toimivuus Ahvenanmaan maakunnassa. Maakunnan ulosoton toimivuuden edellytyksenä on, että maakunnassa on toimipaikka, jossa on riittävä henkilöstömäärä. Henkilöstöllä tulee myös olla edellytykset työskennellä ruotsiksi.

Ahvenanmaan toimipaikka turvataan asianmukaisesti ulosottokaaren 1 luvun 11 §:ään ehdotettavalla säännöksellä, jonka mukaan Ulosottolaitoksella on toimipaikka maakunnassa. Tämä on perusteltua Ahvenanmaan itsehallinnon, maantieteellisen sijainnin ja kieliolosuhteiden kannalta.

Ehdotetun ulosottokaaren 1 luvun 7 §:n mukaan maakunnan ulosottomiehinä toimivat valtakunnanvouti ja ulosottotarkastajat ja ehdotetun 1 luvun 11 §:n mukaan Ahvenanmaan toimipaikassa käsitellään myös perustäytäntöönpanoon kuuluvat ulosottoasiat laajan täytäntöönpanon toimintayksikössä.
Perustäytäntöönpanoa Ahvenanmaalla koskeva poikkeussäännös edistää ulosottoasioiden asianmukaista käsittelyä Ahvenanmaalla sekä velallisten ja ulosoton suhteita. Sen ansiosta, että Ahvenanmaan ulosottoylitarkastajat käsittelevät sekä perustäytäntöönpanoon että laajaan täytäntöönpanoon kuuluvat asiat, nykyiset virat voidaan säilyttää, mikä on jatkuvan toiminnan edellytys. Nykyinen henkilöstömäärä, eli yksi vouti, kolme maakunnanulosottomiestä ja kolme toimistovirkaa, on myös vuosilomat ja muut poissaolot huomioon ottaen Ahvenanmaan toimivan ulosoton edellytys.

Valtakunnanvoudinvirasto on keskittänyt toimintaansa valtakunnallisiin toimintoihin ja ulosottohakemusten käsittelyssä käytetään niin sanottuja kansallisia työpinoja. Koska Ahvenanmaan maakunnalla on itsehallinto ja omaa lainsäädäntövaltaa

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
PB 33 22101 Mariehamn	Torggatan 16 22100 Mariehamn	029 562 6940 (växel) 029 562 6950 (kanslia)	029 562 6953	aland.lf@om.fi

merkittävillä hallinnonaloilla, näiden hallinnonalojen lainsäädäntö poikkeaa valtakunnan lainsäädännöstä. Sellaisten

ulosottohakemusten käsittelyssä, joiden ulosottoperuste perustuu Ahvenanmaan maakuntalakiin, on hallittava Ahvenanmaan maakuntalainsäädäntö. Siksi sellaisia hakemuksia käsitellään vain Ahvenanmaalla, missä virkamiehillä on vaadittavaa osaamista. Ulosottokaaren 3 luvun 1 §:ään tulee lisätä säännös, jonka mukaan ulosottohakemus, jonka ulosottoperuste perustuu Ahvenanmaan maakuntalakiin, on pantava vireille Ahvenanmaan toimipaikassa.

Se, että Ahvenanmaan maakunta on yksinomaan ruotsinkielinen, ja että maakunnassa valtion viranomaisten virkakieli on ruotsi, tarkoittaa käytännössä sitä, että monet maakunnanvoudinviraston työntekijöistä eivät osaa suomea. Suomen kielen taito ei ole kelpoisuusvaatimus eikä sitä lueta hakijalle eduksi. Tähän mennessä keskitetyistä valtakunnallisista toiminnoista saamiemme kokemusten perusteella olemme sitä mieltä, että valtakunnallisten toimintojen kanssa on useimmiten valitettavasti asioitava suomeksi, koska niissä ei ole riittävää ruotsin kielen osaamista.
Ahvenanmaan maakunnan virkamiesten edellytykset työskennellä ruotsiksi on turvattava myös uudessa ulosottoviranomaisessa.

Sen jälkeen, kun ulosottohakemusten rekisteröinti siirrettiin kansallisiin työpinoihin, maakunnanvoudinviraston hakijat ja velalliset ovat kertoneet meille, että heille lähetetään joko kokonaan tai osittain suomenkielisiä asiakirjoja. Hakijat ja velalliset ottavat yhteyttä maakunnanvoudinvirastoon, koska he eivät ymmärrä, mitä asiakirjoissa lukee. Maakunnanvoudinvirasto on myös todennut, että maakunnanvoudinviraston suoraan ulosoton tietojärjestelmästä lähetettäviä toimituskirjoja lähetetään suomeksi sellaisille vastaanottajille, joiden kielikoodi on suomi, vaikka maakunnassa valtion viranomaisten virkakieli on ruotsi. Ahvenanmaan itsehallintolakia on kunnioitettava, ja hakijoiden ja velallisten oikeusturva maakunnassa on turvattava myös silloin, kun toimintaa keskitetään valtakunnallisiin toimintoihin.

Bernt-Johan Jansson

Maakunnanvouti